

Sygn. akt I C 1119/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Tadeusz Bulanda

Protokolant: st. sekretarz sądowy Paulina Bondel

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2019 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa P. K.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

I. Oddala powództwo;

II. Zasądza od P. K. na rzecz (...) S.A. kwotę (...)dwa tysiące siedemset siedemnaście/ złotych tytułem zwrotu kosztów procesu i nie obciąża powoda kosztami procesu w pozostałym zakresie.

Sygn. akt I C 1119/17

UZASADNIENIE

W dniu 23 października 2017 roku P. K. wniósł przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. pozew o zapłatę na jego rzecz kwoty 184 527,16 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od doręczenia pozwanemu pozwu do dnia zapłaty tytułem zwrotu świadczenia zapłaconego bankowi na podstawie nieważnej umowy kredytowej, zawartej 9 listopada 2007 roku. Wysokość świadczenia ustalił wg stanu na 22 lutego 2017 roku.

W razie nieuwzględnienia powyższego roszczenia powód wniósł o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kwoty 57 045,32 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia doręczenia pozwanemu pozwu do dnia zapłaty, przy założeniu, że bezskuteczne są niedozwolone postanowienia umowne zawarte w umowie kredytowej, dotyczące waloryzacji oraz ubezpieczenia niskiego wkładu własnego.

Powód wniósł także o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych (pozew – k. 2-14).

(...) S.A. wniósł o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie od powodów na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (odpowiedź na pozew – k. 133-155v).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 września 2007 roku P. K. złożył do (...) Banku S.A. (obecna nazwa (...) S.A.) wniosek o udzielenie kredytu hipotecznego „(...)” w wysokości 254 000 zł, w walucie CHF, z przeznaczeniem na zakup lokalu mieszkalnego na rynku wtórnym.

Pośrednik kredytowy zapoznał P. K. z warunkami udzielania kredytów złotówkowych i kredytów złotówkowych waloryzowanych walutą obcą, a także poinformował o ryzyku związanym z kredytem waloryzowanym walutą obcą, w

szczegółności o ewentualnych skutkach zmiany kursu waluty w postaci wzrostu comiesięcznej raty i całego zadłużenia. P. K. potwierdził na piśmie, że został zapoznany z ryzykiem kursowym.

W dniu 9 listopada 2007 roku P. K. zawarł z (...) S.A. w W. umowę nr (...) o kredyt hipoteczny dla osób fizycznych (...) waloryzowany kursem CHF.

Na mocy ww. umowy bank udzielił P. K. kredytu na zakup w drodze przetargu od Spółdzielni Mieszkaniowej odrębnej własności lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w G. przy ulicy (...), opłaty okołokredytowe, prace remontowe w przedmiotowym lokalu oraz pokrycie składki ubezpieczenia kredytu w zakresie utraty pracy i poważnego zachorowania w kwocie 254 000 zł, waloryzowanego kursem franka szwajcarskiego (§ 1 ust. 1, 2, 3 umowy). Kredyt ma zostać spłacony w ciągu 360 miesięcy, tj. do 15 listopada 2037 roku (§ 1 ust. 4 umowy) w równych ratach kapitałowo-odsetkowych (§ 1 ust. 5 umowy).

Kwota udzielonego kredytu (254 000 zł) została określona informacyjnie w CHF na podstawie kursu kupna CHF z tabeli kursowej (...) Banku S.A. z dnia 21 września 2007 roku na kwotę 114 141,91 CHF (§ 1 ust. 3A).

Kredyt oprocentowano według zmiennej stopy procentowej, ustalonej jako stawka bazowa LIBOR 3M dla franka szwajcarskiego, powiększona o stałą marżę banku w wysokości 1 %. Oprocentowanie kredytu w stosunku rocznym w dniu zawarcia umowy wynosiło 3,78% (§ 1 ust. 8 umowy, § 9 ust. 1 i 2 umowy). W § 9 ust. 3 umowy zostało zastrzeżone, że bank co miesiąc dokona porównania aktualnie obowiązującej stawki bazowej ze stawką bazową ogłaszaną przedostatniego dnia roboczego poprzedniego miesiąca i dokona zmiany wysokości oprocentowania kredytu w przypadku zmiany stawki bazowej LIBOR 3M o co najmniej 0,10 punktu procentowego.

P. K. zobowiązał się do spłaty kapitału wraz z odsetkami miesięcznie w równych ratach kapitałowo-odsetkowych, w terminach i kwotach określonych w harmonogramie spłat sporządzonym w CHF (§ 1 ust. 5, § 10 ust. 1 umowy).

W umowie uzgodniono, że spłata kredytu nastąpi na podstawie nieodwołalnego, przez czas trwania umowy, zlecenia dokonywania przelewu z określonego rachunku bankowego (§ 6 ust. 1 umowy).

W § 10 ust. 5 umowy postanowiono, że raty kapitałowo-odsetkowe spłacane są w złotych po uprzednim ich przeliczeniu według kursu sprzedaży CHF z tabeli kursowej (...) Banku S.A. obowiązującego na dzień spłaty z godziny 14:50.

P. K. oświadczył, że został dokładnie zapoznany z kryteriami zmiany stóp procentowych kredytów obowiązujących w (...) oraz zasadami modyfikacji oprocentowania kredytu i w pełni je akceptował (§ 29 ust. 1 umowy).

P. K. oświadczył, że został dokładnie zapoznany z warunkami udzielania kredytu złotowego waloryzowanego kursem waluty obcej, w tym w zakresie zasad dotyczących spłaty kredytu i w pełni je akceptował. Oświadczył, że jest świadomy, że z kredytem waloryzowanym związane jest ryzyko kursowe, a jego konsekwencje wynikające z niekorzystnych wahań kursu złotego wobec walut obcych mogą mieć wpływ na wzrost kosztów obsługi kredytu (§ 29 ust. 2 umowy).

W umowie kredytu strony postanowiły o ubezpieczeniu niskiego wkładu w (...) S.A. (§ 3 ust. 3 umowy).

Kredyt został uruchomiony 13 listopada 2007 roku. Wyplacono go w całości. Ostatnia transza kredytu została wyplacona 21 marca 2008 roku (umowa kredytu – k. 15-18v, zaświadczenie – k. 19, harmonogram – k. 22, wydruk strony – k. 29-30v, odpis pełny z rejestru przedsiębiorców – k. 157-173v, oświadczenie – k. 188, wniosek – k. 193-197, decyzja kredytowa – k. 199-201, oświadczenie – k. 203, wnioski o wypłatę transz – k. 205-206, 207-208, 209-210, 211-212, umowa ustanowienia odrębnej własności lokalu i przeniesienia jego własności – k. 214-219, potwierdzenie przelewu – k. 221-224, kosztorys – k. 226-228, oświadczenia – k. 230, zaświadczenie o zatrudnieniu – k. 357, zeznania świadka A. R. (1) – k. 438 i 486-492v, dowód z przesłuchania powoda – k. 470-474).

Z dniem 1 lipca 2009 roku zmianie uległy postanowienia regulaminu udzielania kredytów i pożyczek hipotecznych dla osób fizycznych w ramach (...), stanowiącego integralną część umowy kredytu. Zmiany polegały m. in. na

wprowadzeniu do ww. regulaminu w rozdziale I definicji spreadu walutowego i tabeli kursowej oraz zasad i przesłanek wyznaczania kursów walutowych i spreadu, ujętych w tabelach kursowych banku.

Z dniem 1 lipca 2009 roku bank umożliwił kredytobiorcom spłatę kredytu w walucie waloryzacji poprzez zawarcie aneksu, wprowadzając stosownie postanowienia do § 24 Regulaminu.

(...) ustala tabele kursowe dla kredytów waloryzowanych walutą obcą każdego przed otwarciem oddziałów banku na podstawie średnich notowań z rynku międzybankowego prezentowanych w serwisach internetowych R. i B., po dodaniu do średnich kursów (kurs sprzedaży) i odjęciu od średnich kursów (kurs kupna) połowy ustalonego przez zarząd banku spreadu walutowego.

Dokonując transakcji walutowych z klientami, związanych z uruchomieniem i spłatą kredytu waloryzowanego walutą obcą, bank dokonuje równoległych transakcji na rynku międzybankowym („Ekspertyza prof. R. „Tabela Kursowa (...) – metodyka oraz analiza porównawcza” – k. 283-307v, pismo okólne z dnia 1 lipca 2009 r. z regulaminem – k. 361-369v, regulamin – k. 178-186, zeznania świadka M. D. – k. 452-453 i 463-467, 532-532v i 543-548v).

P. K. spłaca raty kapitałowo-odsetkowe w złotych polskich (zaświadczenie – k. 19-21v).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wymienionych wyżej dokumentów, których wartość dowodowa nie była kwestionowana przez strony i także Sąd nie znalazł podstaw do podważenia ich waloru dowodowego.

Zeznania świadka M. D. korespondują z dowodami w postaci dokumentów i były przekonujące. Zeznania świadka A. R. (1) Sąd uwzględnił w części, w której świadek potwierdził, że przekazał klientowi informacje o ryzyku kursowym i możliwym wzroście wartości obsługiwanego kredytu, bowiem te zeznania znajdują potwierdzenie w dokumentacji kredytowej.

Zeznania powoda Sąd uwzględnił w zakresie, w jakim znajdują potwierdzenie w dokumentach zebranych w aktach sprawy. Sąd nie dał wiary zeznaniom powoda w części, w której zaprzeczał uzyskaniu informacji o ryzyku kursowym związanym z kredytem waloryzowanym walutą obcą, oprocentowaniu kredytu, bowiem z dokumentów, które podpisał wynikają fakty przeciwne.

Sąd postanowił oddalić wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z przyczyn przedstawionych w dalszej części uzasadnienia.

Sąd pominął materiał w postaci następujących opracowań i pism, w zakresie wyrażanych tam poglądów i opinii:

- a) „Tabeli kursowej (...) – metodyka oraz analiza porównawcza” autorstwa A. R. (2) (k. 283-307v) – w zakresie szerszym, niż opis metodologii sporządzania przez bank własnej tabeli kursowej,
- b) „Białej księgi kredytów frankowych w Polsce” – (...) Banków (...) (płyta CD - k. 309),
- c) „Informacja w zakresie skutków projektu ustawy o sposobach przywrócenia równości stron niektórych umów kredytu i umów pożyczki. Wpływ na instytucje kredytowe” Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (k. 311-342),
- d) „Ocena wpływu na sytuację sektora bankowego i polskiej gospodarki propozycji przewalutowania kredytów mieszkaniowych udzielonych w CHF na PLN według kursu z dnia udzielenia kredytu” Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (k. 344-350),
- e) „Opinia prawna w sprawie konsekwencji uznania za niedozwolone postanowień umów kredytowych, przewidujących zastosowanie kursu kupna CHF z tabeli banku do przeliczenia wypłaconego kredytobiorcy kapitału kredytu oraz kursu sprzedaży CHF z tabeli banku do przeliczenia dokonywanych przez kredytobiorcę spłat rat kredytu” autorstwa M. K. (k. 353-355v),

f) „Prawna i ekonomiczna analiza klauzuli ubezpieczenia niskiego wkładu własnego w umowach o kredyt hipoteczny” autorstwa M. O., T. S. i I. B. (k. 371-388),

g) opinie biegłych (k. 232-239, 240-259)

– bowiem przyjęcie tego materiału za podstawę ustaleń faktycznych stanowiłoby naruszenie art. 278 § 1 k.p.c.

Sąd pominął materiał dowodowy w postaci kopii odpisów wyroków sądów powszechnych wraz z uzasadnieniami (k. 261-268v, 270-277v), bowiem orzeczenia nie mają charakteru prejudycjalnego w niniejszej sprawie i nie dotyczą przedmiotowej umowy kredytowej.

Sąd pominął również materiał w postaci tabeli kursowych (k. 25-28, płyta CD – k. 309), wycień (k. 23-24, 398-401), obwieszczenia (k. 279-281) – jako niemających istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, a także protokół (k. 31-33) i pisma wyrażające stanowiska Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (k. 37-54, 55-65v, 66-78v, 79-88v, 89-99, 100-110, 111-122) ponieważ zostały wydane w innej niż przedmiotowa sprawa, uwzględnienie materiału naruszałoby art. 278 § 1 k.p.c. a dodatkowo stanowisko Prezesa ma walor jedynie opiniotwórczy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód dochodził zwrotu świadczenia nienależnego, uiszczanego na rzecz banku na podstawie umowy o kredyt hipoteczny, która jego zdaniem jest nieważna lub bezskuteczne są klauzule przeliczeniowe zawarte w § 1 ust. 3, 3A, § 10 ust. 4. Podstawę prawną żądania powoda stanowi art. 410 § 1 k.c. w zw. z art. 405 k.c.

W ocenie Sądu brak jest podstaw do uznania umowy kredytu hipotecznego zawartej przez strony niniejszego postępowania za nieważną (art. 58 k.c.). Nadto, mimo zasadnego zarzutu abuzywności klauzul umownych, prowadzących do przeliczenia transz kredytu i rat kredytu wg kursu CHF ustalanego przez bank, brak jest podstaw, jak tego chce powód, do wyeliminowania z umowy klauzuli waloryzacyjnej i w konsekwencji uznania, że strony zawarły umowę kredytu w złotych polskich, nie poddaną waloryzacji wartością CHF i oprocentowaną na zasadach określonych w umowie, czyli wg zmiennej stopy procentowej w wysokości stawki LIBOR 3M dla CHF powiększonej o 1%marżę banku.

Zgodnie z art. 58 § 1 i 2 k.c. czynność sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż w miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.

Umowa kredytu bankowego jest umową nazwaną uregulowaną w art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe. Zgodnie z art. 69 ust. 1 w brzmieniu obowiązującym na datę zawarcia przez powoda umowy kredytowej, przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Stosownie do ust. 2 cytowanego przepisu, umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności: strony umowy, kwotę i walutę kredytu, cel, na który kredyt został udzielony, zasady i termin spłaty kredytu, wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany, sposób zabezpieczenia spłaty kredytu, zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu, terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych, wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje, warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

Zawarta przez powoda umowa kredytu zawiera elementy wskazane w art. 69 ust. 1 Prawa bankowego, w szczególności określa kwotę udzielonego kredytu (254 000 zł), cel kredytu (zakup odrębnej własności lokalu mieszkalnego,

opłaty okołokredytowe, prace remontowe w przedmiotowym lokalu, pokrycie składki ubezpieczenia kredytu), sposób wypłaty i spłaty kredytu, wysokość oprocentowania, itd.

Zgodnie z art. 353¹ k.c. strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

Poddanie wynikających z umowy kredytu świadczeń w PLN waloryzacji do CHF nie jest sprzeczne z typem umowy kredytu hipotecznego. W dacie zawarcia umowy kredytu obowiązywał art. 358¹ § 2 k.c., zgodnie z którym strony mogły zastrzec w umowie, że wysokość świadczenia pieniężnego zostanie ustalona według innego niż pieniądz miernika wartości. Chodzi tu o miernik inny niż pieniądz, w którym zobowiązanie zostało wyrażone. Miernikiem tym może być także inna waluta (M. Gutowski (red.), Kodeks cywilny. Tom I. Komentarz. Art. 1-44911. Warszawa, 2016).

Umowa nie jest sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. Powód zdecydował się na kredyt indeksowany oferowany przez pozwanego jako najkorzystniejszy w danej chwili produkt pod względem wysokości raty i oprocentowania. Bank zapewnił powodowi możliwość zapoznania się z warunkami kredytu oraz ryzykiem z nim związanym, i to ostatecznie od P. K. zależało zawarcie umowy kredytowej tego rodzaju. Powód oświadczył, że jest świadomy ryzyka kursowego, mogącego wyrazić się we wzroście rat i całego zadłużenia (k. 188).

W tych okolicznościach nie można przyjąć, iżby umowa kredytowa zawarta przez powoda w dniu 9 listopada 2007 roku była wynikiem zachowania się banku w sposób nielojalny czy nieuczciwy.

Sąd nie znalazł również podstaw by uznać umowę za zawartą w celu obejścia ustawy, zwłaszcza, że umowa ta jest postacią modyfikacji typu umowy kredytowej, dopuszczalnej w granicach swobody umów.

Podsumowując stwierdzić trzeba, że niezasadne jest żądanie pozwu o zapłatę 184 527,16 zł za okres od dnia zawarcia umowy do 22 lutego 2017 roku oparte na twierdzeniu o nieważności umowy kredytu.

Zgodnie z art. 385¹ § 1 i 2 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie.

W ocenie Sądu, w okolicznościach niniejszej sprawy istnieją podstawy do uznania, że postanowienia przedmiotowej umowy kredytowej, w zakresie, w jakim przewidują przeliczanie świadczeń pieniężnych wyrażonych w umowie według kursów ustalonych w tabeli sporządzanej przez pozwanego bank, kształtują prawa i obowiązki powoda – konsumenta – w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy, bowiem powód został pozbawiony wpływu na sposób ustalania kursu franka szwajcarskiego.

Przedmiotowe postanowienia umowne dają bankowi możliwość uzyskania korzyści finansowych stanowiących dla kredytobiorcy dodatkowe koszty kredytu, których oszacowanie nie jest możliwe w dniu podpisania umowy. Czynniki obiektywne, a zatem sprawdzalne z punktu widzenia konsumenta, jak w szczególności wysokość rynkowych kursów wymiany CHF, tylko częściowo wpływają na ostateczny koszt kredytu ponoszony przez konsumenta. Kurs wymiany waluty obcej określony w tabeli kursowej banku zawiera bowiem także marżę kupna lub sprzedaży, która to wartość jest zależna wyłącznie od woli banku. W ocenie Sądu, taka regulacja stanowi o naruszeniu przez bank dobrych obyczajów, które nakazują, aby ponoszone przez konsumenta koszty związane z zawarciem umowy były możliwe do przewidzenia.

Powód zawarł umowę 9 listopada 2007 roku na podstawie wzorca sporządzonego przez pozwanego bank, na którego treść nie miał wpływu. W tych okolicznościach klauzule przeliczeniowe nie wiążą powoda, lecz jest on związany umową w pozostałym zakresie (art. 385¹ § 2 k.c.). Umowa ta może być wykonywana z pominięciem niedozwolonych klauzul, bowiem zgodnie z art. 56 k.c. czynność prawna wywołuje nie tylko skutki w niej wyrażone, lecz również te,

które wynikają z ustawy, z zasad współżycia społecznego i z ustalonych zwyczajów. Podnieść też należy, że zgodnie z art. 354 § 1 i 2 k.c. dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom, i w taki sam sposób powinien współdziałać przy wykonaniu zobowiązania wierzyciel. Podnieść również należy, że zgodnie z art. 65 § 2 k.c. w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu.

Wobec konieczności wyeliminowania z umowy omówionych wyżej klauzul abuzywnych, rozważyć należy, czy możliwe jest dalsze wykonywanie umowy kredytu z ich pominięciem, przy respektowaniu zgodnego zamiaru stron i celu umowy. W ocenie Sądu, na pytanie to w przypadku umowy, której dotyczy niniejsza sprawa, należy udzielić odpowiedzi pozytywnej. Nie zachodzi przy tym potrzeba literalnego zastępowania abuzywnych postanowień przepisami dyspozycyjnymi, zwyczajami lub zasadami współżycia społecznego, lecz należy rozważyć istnienie takiej sytuacji, jakby strony umowy kredytu zwaloryzowały świadczenia umowne kursem CHF, lecz nie określiły sposobu ustalania kursu wymiany tej waluty.

Ze względu poddanie kredytu waloryzacji wartością CHF, możliwe jest ustalenie wartości świadczeń objętych umową, a więc świadczenia banku i kredytobiorcy, poprzez odniesienie ich do rynkowej wartości CHF.

Zgodnie z obowiązującym od 24 stycznia 2009 roku art. 358 § 1 i 2 k.c. jeżeli przedmiotem zobowiązania podlegającego wykonaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest suma pieniężna wyrażona w walucie obcej, dłużnik może spełnić świadczenie w walucie polskiej, chyba że ustawa, orzeczenie sądowe będące źródłem zobowiązania lub czynność prawna zastrzega spełnienie świadczenia wyłącznie w walucie obcej. Wartość waluty obcej określa się według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia wymagalności roszczenia, chyba że ustawa, orzeczenie sądowe lub czynność prawna zastrzega inaczej.

Zanim przepis ten wszedł w życie, obowiązywał już art. 41 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe, zgodnie z którym jeżeli weksel wystawiono na walutę, która nie jest walutą miejsca płatności, sumę wekslową można zapłacić w walucie krajowej podług jej wartości w dniu płatności. Wartość waluty zagranicznej oznacza się podług zwyczajów miejsca płatności. W związku z tym, że art. 41 ust. 2 odnosi się do miejsca płatności, należy przyjąć, że właściwym kursem w Polsce będzie średni kurs waluty ustalany przez NBP (patrz: M. Czarnecki, L. Bagińska, Prawo wekslowe. Komentarz [w:] Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz. Wyd. 6, Warszawa 2013).

Przytoczone przepisy dotyczą wprost wykonania świadczenia wyrażonego w walucie obcej. W przypadku kredytu waloryzowanego wartością CHF świadczenia banku w postaci wypłaty kredytu i świadczenia kredytobiorcy w postaci spłaty kredytu wyrażone są w PLN i poddane waloryzacji CHF. Przepisy te są wyrazem wieloletniej praktyki obrotu pieniężnego, która przyjmuje jako najbardziej obiektywny miernik wartości waluty obcej kurs średni publikowany przez NBP. Za przyjęciem takiego miernika przemawia także okoliczność, że kurs średni NBP w istocie odzwierciedla kurs wymiany walut publikowany przez serwisy (...) (poprzednio pośrednio na podstawie kursów kupna i sprzedaży wybranych banków działających w Polsce, a obecnie wprost poprzez pozyskanie danych z ww. serwisów informacyjnych).

Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzić należy, że po wyeliminowaniu z umowy kredytowej klauzul pozwalających bankowi na stosowanie własnych kursów kupna i sprzedaży CHF, a przy pozostawieniu ważnej klauzuli o podaniu kredytu waloryzacji podług wartości CHF, możliwe jest ustalenie zwaloryzowanej wartości świadczeń obu stron przy zastosowaniu obiektywnej, rynkowej wartości CHF, której odpowiada kurs średni publikowany przez NBP lub kurs upowszechniany przez publikatory rynku finansowego (np. R. lub B.). Taka wykładnia umowy kredytu jest zgodna z wolą stron, które poprzez odniesienie świadczeń stron do zmieniającej się wartości CHF uzyskały możliwość zastosowania niższego oprocentowania opartego na LIBOR dla CHF, określającego koszt nabycia przez bank waluty CHF, warunkującej udzielenie kredytu, który w sprawozdawczości banku traktowany jest na równi z kredytem walutowym.

Wobec abuzywności omówionych wyżej klauzul, powód mógłby dochodzić zapłaty nadwyżki pomiędzy sumą zapłaconych w PLN rat wyrażonych w CHF przy zastosowaniu kursu z tabeli banku, a sumą rat w złotych ustalonych wg kursu rynkowego CHF.

Powód dochodził pozwem kwoty stanowiącej różnicę pomiędzy sumą rat zapłaconych w walucie polskiej i sumą tych rat przy założeniu, że kredyt nie jest waloryzowany walutą obcą, a przy tym oprocentowany w oparciu o stawkę LIBOR. Takie założenie jest sprzeczne z wolą stron umowy. Kluczową cechą przedmiotowej umowy jest waloryzacja kredytu zmieniającą się wartością CHF, w związku z czym bank oparł wysokość oprocentowania kredytu na stawce LIBOR dla CHF, a nie na stawce WIBOR właściwej dla międzybankowego rynku złotowego. Zaoferowany przez powoda dowód z opinii biegłego nie mógł zostać uwzględniony, bowiem powód przyjął założenie, że udzielony mu kredyt nie jest waloryzowany CHF. Takie założenie jest sprzeczne z umową kredytu zawartą z pozwanym.

Bezpodstawne jest żądanie zapłaty kwoty 5 625,51 złotych jako świadczenia nienależnego spełnionego na poczet ubezpieczenia niskiego wkładu własnego. Sąd nie znajduje podstaw, aby uznać postanowienie umowy kredytu z dnia 9 listopada 2007 roku dotyczącej UNWW za sprzeczne z prawem lub niedozwolone. Zasady określone przez regulatora uprawniały pozwanego bank do udzielenia kredytu na 80% wartości nieruchomości, a 20% finansowania miał zapewnić kredytobiorca. Powód zamiast zapewnić na własny koszt wymagany wkład własny, zdecydował się na ubezpieczenie, które stanowiło alternatywną formę zapewnienia wymaganego wkładu własnego. Zawieranie umów ubezpieczenia dopuszczają przepisy prawa, w tym art. 805 i n. k.c., nie można zatem uznać postanowienia umowy kredytu, które kreuje ubezpieczenie NWW, generalnie za sprzeczne z prawem. Nie znane są też Sądowi przepisy, które zakazywałyby poniesienia kosztu ubezpieczenia przez osobę, która nie jest beneficjentem ubezpieczenia. Przeciwnie, z przepisów art. 805 i n. k.c. wynika, że w umowach ubezpieczenia różne osoby mogą pełnić rolę ubezpieczającego (ponoszącego koszt ubezpieczenia) i ubezpieczonego (beneficjenta ubezpieczenia).

Nie przekonuje argument, mający wskazywać na abuzywność postanowienia dotyczącego UNWW, że powód poniósł koszty ubezpieczenia, które nie zabezpiecza powoda, lecz pozwanego bank również z następującej przyczyn. W świetle zasad logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego zważyć trzeba, że wnosząc samodzielnie wkład własny, który stanowiłby zabezpieczenie interesu banku, powód również musiałby ponieść koszt jego uzyskania (np. zaciągając pożyczkę na ten cel, lub rezygnując ze środków, które mógłby wykorzystać na inny cel). Nie można zatem uznać za racjonalny argument, że jest niedozwolonym postanowieniem umownym postanowienie obciążające powoda kosztami pozyskania niskiego wkładu własnego tylko dlatego, że ma ono formę wydatku na składkę ubezpieczeniową, której wysokość powód znał (pierwsza składka) lub mógł ustalić wysokości składki kolejnej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. Powód przegrał sprawę w całości, jednakże Sąd uznał za sprawiedliwe obciążenie go kosztami poniesionymi przez pozwanego jedynie w części. Sąd podzielił argument powoda o abuzywności pewnych postanowień umownych. Podnieść też trzeba, że nierówna jest pozycja stron, z których jedna jest konsumentem, a druga przedsiębiorcą o znacznej pozycji finansowej. Wskazać należy również, że pozwanego bank prowadzi szereg podobnych spraw dotyczących zobowiązań indeksowanego kursem CHF, a zatem nakład pracy na dostosowanie stanowiska pozwanego do realiów konkretnej sprawy nie jest znaczny. Na zasądzone na rzecz pozwanego banku koszty składa się połowa kosztów zastępstwa procesowego ustalona zgodnie z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, tj. kwota 2 700 zł oraz 17 zł tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.